

Notat til statsrevisorerne
om
den fortsatte udvikling i sagen om Fødevareministeriets bevillingsadministration
(beretning nr. 10/00)

1. I mit notat til statsrevisorerne af 26. februar 2002 oplyste jeg, at jeg fortsat ville følge udviklingen i Fødevaredirektoratets videreførte forpligtelser og direktoratets gebyradministration. Videre anførte jeg, at jeg i Direktoratet for FødevareErhverv ville følge implementeringen af et tilskudsadministrationssystem, udviklingen af et ledelsesinformationssystem og af en målemetode for sagsproduktionen, og endelig, at jeg ville følge afviklingen af de resterende ældre eksportstøttesager og Kommissionens stillingtagen til det nu afskaffede gebyr og bagatelgrænsen for ansøgning om eksportstøtterestitutioner.

På et møde med statsrevisorerne i juni 2002 bekræftede jeg, at mit notat om den fortsatte udvikling ville omfatte Fødevaredirektoratets gebyradministration og direktoratets økonomiske udvikling.

1. Fødevaredirektoratets økonomistyring

Fødevaredirektoratets økonomi og videreførte forpligtelser

2. Det fremgik af beretningen, at Fødevaredirektoratet havde udskudt forpligtelser til 2000 for 47,5 mio. kr., som der ikke var dækning for, og at den manglende dækning

blev opvejet af en merbevilling på finansloven på 29,8 mio. kr. i 2001 og 15 mio. kr. i 2002.

På trods af merbevillingen i 2001 på 29,8 mio. kr. havde direktoratet ved udgangen af 2001 et finansieringsunderskud på 23,1 mio. kr., som med merbevillingen i 2002 på 15 mio. kr. var nedbragt til 8,1 mio. kr. primo 2002.

3. Et forventet yderligere finansieringsunderskud i 2002, der i september 2002 blev anslået til ca. 40 mio. kr., var årsag til, at direktoratet på finansloven for 2003 blev tilført merbevillinger på i alt 38 mio. kr., fordelt med 19 mio. kr. i 2003 og 19 mio. kr. i 2004. Bevillingerne blev tilvejebragt inden for Fødevarerministeriets samlede ramme.

Det forventede finansieringsunderskud var forårsaget af, at direktoratet i det interne budget for 2002 havde overbudgetteret indtægterne vedrørende restkoncentrationer, samt at direktoratet i budgettet for 2002 havde godkendt, at enhederne videreførte internt opsparede overskud i 2001 på ca. 15 mio. kr., hvor det efterfølgende viste sig, at der ikke var dækning for denne videreførsel.

Direktoratets årsrapport for 2002 viser imidlertid, at direktoratet kunne slutte regnskabsåret med et finansieringsoverskud på 7,6 mio. kr. før merbevillingen på 19 mio. kr. i 2003. Primo 2003 var finansieringsoverskuddet således 26,6 mio. kr.

Jeg finder det tilfredsstillende, at direktoratet ved tilbageholdenhed og tæt budgetopfølgning i sidste halvår af 2002 opnåede budgetmæssigt overskud.

4. Det må således konstateres, at der var nogen usikkerhed i direktoratets budgettering indtil udgangen af 2002. Dette skyldtes bl.a., at Fødevaredirektoratets budget for 2002 havde taget udgangspunkt i en fremskrivning af budgettet for 2001 med indregnede besparelser, særbevillinger og nye initiativer. Rigsrevisionens fortsatte undersøgelse viste, at direktoratet ved budgetopfølgningen ikke generelt havde sammenholdt status for bevillingerne med en tilsvarende status for aktiviteterne.

Fra 2003 budgetterer direktoratet på fuld kontodimension i Navision, og der kan dannes standardrapporter til kvartalsrapportering, årsrapportering og rammeredegørelser. Budgetopfølgningen er endvidere styrket ved, at de budgetansvarlige enheder skal vurdere forbruget på de enkelte aktiviteter i forhold til budgettet.

Dette finder jeg tilfredsstillende.

5. Direktoratet videreførte til 2003 et akkumuleret uforbrugt beløb på 103,2 mio. kr., som ifølge ministeriet forventes reduceret til 90,4 mio. kr. med udgangen af 2003. De videreførte forpligtelser udgjorde 95,6 mio. kr. og forventes nedbragt til 59,3 mio. kr., hvilket vil give et forventet finansieringsoverskud på 31,1 mio. kr. ultimo 2003.

Fødevaredirektoratets gebyradministration

6. Fødevarerministeriet har i samarbejde med Økonomistyrelsen udarbejdet en gebyrhåndbog for ministeriets område.

Fødevaredirektoratet har implementeret gebyrhåndbogen med undtagelse af enkelte punkter, der fortsat overvejes.

Direktoratet har endvidere udarbejdet en model for en klar ansvarsfordeling og en bedre central styring ved budgettering og løbende budgetopfølgning af gebyrordningerne.

7. Et tidligere fejlagtigt opkrævet beløb vedrørende kontrollen med restkoncentrationer er tilbagebetalt som et engangsbetalt beløb i 2003.

På gebyrordningen vedrørende ordinær kontrol med mælkeproducerende landbrugsbedrifter var der i 2001 og 2002 opkrævet 10,4 mio. kr. for meget. Ministeriet har i 2003 nedsat afgiftssatsen for denne ordning med knap 35 %, og Finansudvalget har ved Akt 26 30/10 2003 tiltrådt tilbagebetaling frem for senere tilbageføring gennem takstreduktion.

Direktoratet forventer herefter god balance på de gebyrfinansierede aktiviteter.

Jeg finder dette tilfredsstillende.

II. Økonomistyringen i Direktoratet for Fødevarerhverv

8. Det fremgår af mit notat af 26. februar 2002, at der i resultatkontrakten for 2002-2005 for Direktoratet for Fødevarerhverv var fastsat resultatkrav for anskaffelse af et administrationssystem til basistilskud og for etablering af controlling-baseret ledelsesinformation. Det fremgik videre, at direktoratet i 2002 ville udvikle en målemetode for opgørelse af sagsproduktion og produktionstid, som kunne vise sagskompleksiteten.

9. Direktoratet indgik i december 2001 kontrakt med en edb-leverandør om et system (BTAS) til administration af direktoratets ca. 50 tilskudsordninger. Systemet forventedes oprindeligt idriftsat i december 2002 for foreløbig 15 tilskudsordninger. Ministeriet har oplyst, at BTAS er blevet forsinket, fordi leverandøren ikke har været i stand til at overholde de aftalte leverancer. Det fremgår, at leverandøren bl.a. har undervurderet de krav, som Økonomistyrelsen og Direktoratet for FødevareErhverv stillede til ændringer i leverandørens oprindelige tilskudsadministrationssystem. Direktoratet er for tiden ved at implementere de første 7 tilskudsordninger i systemet, og direktoratet forventer nu, at systemet vil være i drift for alle tilskudsordningerne i 2. kvartal 2005.

Jeg har ingen bemærkninger til forsinkelsen.

10. Direktoratet udarbejdede i efteråret 2002 en rapport med en styringsmodel, en datawarehouse-strategi og en implementeringsplan for udviklingen af direktoratets datawarehouse. Målene for datawarehouse er bl.a. at forbedre styringsredskaberne i kontorerne og på tværs i direktoratet for så vidt angår mål, aktiviteter og ressourcer, herunder produktivitet. Det fremgår af ministeriets oplysninger, at den igangværende – områdevis – implementering i datawarehouse af produktions- og produktivitetstal vil give mulighed for at følge op på sagskompleksiteten. Som parameter i rapporteringen om sagskompleksiteten indgår endvidere antallet af sagsbehandlinger inden for hver af faserne: modtagelse, 1. sagsbehandling, 2. sagsbehandling og afsluttet.

Jeg finder, at direktoratet gennem etableringen af datawarehouse har forbedret sit ledelsesinformationssystem væsentligt, ligesom jeg finder det tilfredsstillende, at direktoratet har udviklet målemetoder for sagsproduktion og sagskompleksitet.

11. Direktoratets uafsluttede eksportstøttesager fra perioden før januar 2001 er nedbragt fra ca. 16.000 sager i februar 2002 til alt 12 sager i oktober 2003.

Jeg finder direktoratets afvikling af sagspuklen af ældre eksportstøttesager tilfredsstillende.

12. I forbindelse med gennemførelsen af bekendtgørelse nr. 199 af 10. april 2002 om indførelse af et mindstebeløb for udbetaling af eksportrestitutioner (Bagatelgrænse-bekendtgørelsen) ophævedes det gebyr ved ansøgninger om eksportrestitution, der var

indført 1. januar 2000. Indførelsen af en bagatelgrænse er i overensstemmelse med Kommissionens forordning om gennemførelsesbestemmelser for eksportrestitutioner for landbrugsprodukter.

Ifølge Fødevareministeriet har Kommissionen i april 2002 mundtligt oplyst, at der ikke kan forventes yderligere fra Kommissionen i sagen vedrørende det nu ophævede gebyr.

Jeg betragter herefter den omtalte sag som afsluttet.

13. Sammenfattende finder jeg, at ministeren har iværksat tilfredsstillende initiativer til forbedring af økonomistyringen i Fødevaredirektoratet og i Direktoratet for FødevareErhverv.

Jeg betragter hermed denne beretningssag som afsluttet.

Henrik Otbo